

Η ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ

Α.

Ἡ επίσκεψις.

Ὁ ἰατρός Παβόζος, περιτετυλιγμένος διὰ με-
τάξινος θαλαμίου ἐσθῆτος, ἀφίει τὸν κοιτῶνα με-
τέβη εἰς τὸ σπουδαστήριόν του, καὶ καθὼς συνείθι-
ζεν, ἤρχισεν ἀπολαμβάνων τὸ ἐπιούσιον ἐκεῖνο καὶ
γῆινον μάννα τῶν πεπολιτισμένων τόπων, τὸ κα-
λούμενον ἐφημερίς, ὅτε τῷ ἀνήγγειλον τὸν κό-
μητα Μωγρὰν.

Ὁ εὐγενὴς οὗτος ἦν ἰσχνός, ὑψηλοῦ ἀναστήματος
συμμέτρου, καὶ τοὺς ἀριστοκρατικωτέρους τρόπους
ἐπιτηδεύμενος. Αἱ λευκαὶ τρίχες τῆς κεφαλῆς του,
τὰ βραδέα καὶ ἥρεμα κινήματά του, τὸ κανονι-
κὸν καὶ ἐκφραστικὸν τοῦ προσώπου του, ἔνθα ἐ-
πέλαμπε βλέμμα σπουδαῖον μὲν ἀλλ' εὐμενῶς προσ-
ελκύον τὸ σέβας καὶ τὴν ἀγάπην πάντων. Ἀφιε-
ρώσας ἱκανὸν τῆς περιουσίας του μέρος εἰς πράξεις
ἀγαθοεργούς, τὰς ὁποίας ἐφρόντιζε νὰ ὑποκρύπτῃ
ἐξ ἑνὸς μέρους σεβασμοῦ καὶ ὑπολήψεως καὶ συμ-
παθείας.

Μεταξὺ τοῦ κόμητος καὶ τοῦ ἱατροῦ, μεγίστη
ὑπῆρχε διαφορὰ, ἥ μᾶλλον ὁ εἰς ἦν ὁ ἀντίπους
τοῦ ἐτέρου. Τῷ ὄντι, ὁ ἰατρός ἦν παχύς, βραχύς
τὸ ἀνάστημα, φυσιογνωμίας κοινῆς, οὐδὲν ἦττον
ὁμῶς καθ' ὅλα ἀξιώσιμος, καὶ ἀπολαύων ὑπολήψε-
ως γενικῆς. Ὡστε μεταξὺ τούτων, μία μόνη ὑ-
πῆρχεν ὁμοιότης, ἡ τῆς ἡλικίας, διότι ἦσαν σύγ-
χρονοι καὶ οἱ δύο, καὶ ὁ μὲν κόμης διέτρεχε ἤδη
τὸ ἐξηκοστὸν δευτέρον ἔτος τῆς ἡλικίας του, ὁ δὲ
ἰατρός ἔβαινε τὸ ἐξηκοστὸν τρίτον.

Ὁ Κ. Μωγρὰν ἐξηπλώθη ἐπὶ τινος θρονίου καὶ
ἡ συνδιάλεξις ἤρχισεν ἀμέσως.

— Ἀγαπητέ μου ἱατρέ, ἐωθινός, καθὼς βλέπεις
ἐρχομαι· μόλις εἶναι ἐσθόμῃ ἡ ὥρα καὶ πολιορκῶ
τὴν θύραν σου.

— Ὁ λόγος τῆς ἐπισκέψεώς σου εἶνε λοιπὸν
σπουδαῖος, κύριε Κόμη;

— Εἰπέ μᾶλλον βίαιος. Ἄν ἡ ἀνυπομονησία
ἦναι σημεῖον νεότητος, δὲν ἠρχόμην ταχύτερος
εἰκοσθετοῦ νεανίου. Σὺ δ' ἰατρὴς με ἀπὸ πολ-
λῆς σοφίας ἀσθενείας, παρέβλεψες δικαίως ταύτην
διότι εἶναι ἀνίατος.

— Περὶ τίνος λοιπὸν πρόκειται, κύριε Κόμη;
ἠρώτησεν ὁ ἰατρός, προσελθὼν ἐπ' αὐτῷ τοὺς μι-
κροὺς καὶ τοὺς μαύρους καὶ ζωηροὺς ἄμα ὀφθαλ-
μοὺς του.

— Αἱ στιγμῆί σου εἶναι πολύτιμοι, ἱατρέ, ἐρχο-
μαι λοιπὸν ἀνευ προοιμίων εἰς τὴν ὑπόθεσιν. . .
Ἐπιθύμουν νὰ μάθω, προσέθετο ὁ Κ. Μωγρὰν,
τονίζων μετ' ἐμφάσεως ἐκάστην συλλαβὴν, πόσον
καιρὸν ἔχω νὰ ζήσω.

— Ὁ ἰατρός δὲν ἠδυνήθη νὰ καταστείλῃ τὴν θαυ-
μασμόν του.

— Ἡ ἐρώτησίς μου σὲ ἐκπλήττει, ἐπανελάβε-
ν ἀτάραχος ὁ κόμης.

— Ὁμολογῶ, κύριε Κόμη, ὅτι δὲν περιέμεν
τοιαύτην ἐρώτησιν, ἀλλὰ συγχώρησόν μοι νὰ παρατη-
ρήσω, ὅτι εἶναι δυσχερὲς· δὲν εἶμαι μάγος· ὡς γνω-
ρίζεις, πλὴν καὶ τούτου ὑποτεθέντος, ἡδυνάμην νὰ
σοὶ ἀποκριθῶ εἰς τὴν ἐρώτησίν σου, ὅσον στωϊ-
κὸς καὶ ἂν ἦται;

— Στωϊκός, διέκοψεν ὁ Κ. Μωγρὰν, ὅχι, φίλε
ἱατρέ, παντάπασι, εὐπιστος, μάλιστα. Ναι, πι-
στεύω τὸν θάνατον ἀρχὴν καὶ οὐχὶ τέλος, τούτου
δ' ἕνεκα δὲν τὸν φοβοῦμαι.

Ὁ Κόμης προσέφερε τὰς λέξεις ταύτας μετὰ
σταθερότητος ἀπλῆς καὶ ἀξιοπροσποῦς δεικνύων
οὕτω πόσον ἡ ἰδέα του ἦτο περιεσκεμμένη καὶ ἀκλό-
νητος. Δὲν ἠδύνατο δέ τις νὰ τὴν ἐκλάβῃ ὡς ἀ-
στείσιμον, διότι ἦτο πεποίθησις, βεβαιότης.

— Μὴ ἀμφίβαλλε ποσῶς, ἐξηκολούθησε λέγων·
ὁμίλει ἀφώβως, ἱατρέ.

— Ὅτι ζητεῖς εἶναι σοφὸν, κύριε Κόμη,
ἀπεκρίθη ὁ ἰατρός ἀνανεύων. Ἀνθρώπινον τὸ πλά-
σασθαι (Errare humanum est.) Καὶ ἂν ἀπατηθῶ,
ἂν ἀποφανθῶ ἐσφαλμένην ἀπόφασιν!

— Μετρίοφρων εἶσαι, ἱατρέ μου, αὐστηρῶς
μετρίοφρων! Σοφὸς ὡς σὺ δὲν ἀπατάται ποτέ, ἦ,
ἂν ἀπατηθῇ, ἐλαφρὰ ἡ ἀπάτη του. Δὲν σοὶ ζητῶ
γραπτὴν ἀπόφασιν· ὅτι εἰπῇς μένει μεταξὺ ἡμῶν,
ὅθεν δὲν δύναται νὰ σὲ ἐκθέσῃ. Ἄφες λοιπὸν νὰ
σοὶ ἐπαναλάβω τὴν ἐρώτησιν καὶ θέλε νὰ ἀπο-
κριθῇς ἐλευθέρως ὡς ἂν περὶ ξένης ὑποθέσεως.
Πόσα ἔτη, πόσους μῆνας, ἢ πόσας ἡβδομάδας
ὑποβάτεις ὅτι ἔχω ἀκόμη νὰ ζήσω ἐν τούτῳ τῷ
κόσμῳ; Τὴν ἀλήθειαν, γυμνὴν τὴν ἀλήθειαν, οὐδὲν,
οὐδὲν ἄλλο ζητῶ νὰ μοὶ εἴπῃς.

Ὁ ἰατρός ἐδίσταζε, καὶ νεύων κάτω τοὺς ὀφθαλ-
μοὺς ἐταράσσεται ἐπὶ τοῦ θροῦ του, ἔθηκε καὶ
ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον ἔχανε τὴν σταθερότητά του.
Δὲν ἐτόλμα οὔτε νὰ ἀπορρῇ, οὔτε νὰ ἀποδεχθῇ
τὴν πρότασιν τοῦ Κόμητος.

Ἐπεκράτησε δ' οὕτω μακρὰ σιωπὴ, ἣν ἐπὶ τέ-
λους ὁ Κ. Μωγρὰν ἀπεφάσισε νὰ διαλύσῃ.

— Ἐπαινῶ σου τὴν ἐχεμύθειαν, ἀγαπητέ ἱατρέ
μου εἶπε, κλίνων πρὸς αὐτὸν ἀλλ' ἐπιμένω νὰ νι-
κήσω αὐτήν. Ἰσως θέλεις διστάσῃς ὀλιγώτερον ὅ-
ταν μάθῃς τὸν λόγον τῆς αἰτίαςεώς μου.

— Κύριε Κόμη, ἀνέκραζεν ὁ ἰατρός πλησιάζων
τὸ θρονίον του πρὸς τὸ τοῦ Κ. Μωγρὰν, προλαμ-
βάνεις τὴν ἐπιθυμίαν μου. Ἐκτός ἂν συμφέρον πολὺ
ἰσχυρὸν, πολὺ σπουδαῖον, σὲ κινή, μὲ εἶνε ἀδύνατον.

— Ἀγαπητέ ἱατρέ, ἤρξατο λέγων ὁ Κ. Μωγρὰν,
δὲν ἀγνοῶ βέβαια ὅτι εἶμαι πλούσιος, πλουσιώ-
τατος. Δάση ἀπέραντα, οἰκίαι, πεδία, ὀλόκληροι,
βαθμοὶ καὶ ἀξιώματα, ταῦτα πάντα κατέχω καὶ
ἐν πλεισμονῇ. Ἀλλὰ μοὶ λείπουν κληρονόμοι.

— Πῶς, κύριε Κόμη, οὔτε ἓνα ἀνεψιόν, οὔτ'
μίαν ἀνεψίαν! Τοιούτους ἔχει πάντοτε καθείς.

— Κληρονόμοι τοὺς ὁποίους ἀγαπῶ, προσέθετε

ὁ Κ. Μωγρὰν· οἱ μόνοι μου συγγενεῖς· εἶναι δύο ἑξάδελφοι τρίτου βαθμοῦ, πρὸς τοὺς ὁποίους αἰσθάνομαι εἰδὸς τι ἀπεχθείας. Φαντάσθητι δύο ἐκασπενταετείς νέους, ἐρυθροὺς, ἐγώσιδες, πεφωτισμένους, δύο ἀσώτους, δύο νευρὸσπαστα ἐστολισμένα με ὄνομα ἀνθρώπου. Ἡ παρουσία μου εἰς τοιαύτας χεῖρας! Πρὸς τί ἤθελε χρησιμεύσει; εἰς ὀκράνας μωρὰς καὶ ἀνόητους, εἰς ὕργια καὶ δειπνα ἐξ ὧν οἱ πτωχοὶ δὲν θέλουν κοινωνεῖ οὔτε κἀν τῶν ψυχῶν. Ὁ λογισμὸς οὗτος με πηρεκολούθει, μ' ἐτάραττε, καὶ εἰς τὸν κόσμον ἐζήτουν τινά, εἰς διὰ νὰ καταλίψω μετὰ θάνατον, ἐν πάσῃ ἀσφαλείᾳ, τὴν νομὴν τῶν ἀγαθῶν, ὧν ἡ Θεία Πρόνοια με κατέστησε κύριον.

— Ἐρευνα ἐπίπονος! παύτηρσεν ὁ ἱατρός.

— Ἐπιπονωτάτη, τῇ ἀληθείᾳ, ἱατρέ μου. Ἐν τούτοις ἐπέμεινα καὶ ἐπέτυχον. Πᾶν ὅ,τι ἤλπιζα, περισσότερον ἂν ὅ,τι ἤλπιζα, τὸ εὑρον. Ἐκεῖνο δὲ τὸ ὅποιον με εἴλκυσε, πίστευσόν με, ἀγαπητὲ ἱατρέ μου, δὲν εἶναι τὰ φυσικὰ πλεονεκτήματα, τὰ ἐξωτερικὰ θέλητρα τοῦ ἀτόμου τοῦτου.

— Εἶναι γυνὴ λοιπὸν; παρετήρη ἐν ὁ Κ. Παδόζος με ἔμφασιν ἐρωτηματικὴν.

— Ναί, ἱατρέ, νέα τριακοντοῦτις περίπου, ὀρφανὴ καὶ ἄπροικος. Ἡ ἀφελὴς καὶ εὐγενὴς συμπεριφορὰ της, ἡ κομψότης τοῦ σώματος, ἡ μαύρη καὶ ὠραία κόμη της, οἱ πνευματώδεις καὶ γλυκεῖς ὀφθαλμοὶ της, ἐπενήρησαν ἐν ἐμοί, τὸ ὁμολογῶ. Ἀλλὰ καὶ δυσειδὴς καὶ ἄχαρις ἂν ἦτο, οὐχ ἦττον ἤθελεν ἐλκύσει τὴν συμπάθειάν μου. Διότι, σοὶ τὸ εἶπον, ἱατρέ, ἐκεῖνο τὸ ὅποιον μ' ἔκαμε ν' ἀποφασίσω, ἐκεῖνο τὸ ὅποιον με ἔσυρε πρὸς αὐτήν, εἶναι ἡ ἀξιέραστος ἀγαθότης τῆς ψυχῆς της, ἡ ἀνάπτυξις τῶν ἰδεῶν της, ἡ φιλερμημος διαθεσίς της, ὁ λεπτός νοῦς της.

Καὶ ἐν αὐτῇ τῇ θέσει τῆς παιδαγωγοῦ εἰς ἣν τὴν κατήνησεν ἡ φορὰ τῶν πραγμάτων, θέσις τραχὺς, εἰς ἣν εἶναι τόσον εὐκολον νὰ χάσῃ τις τὴν ἰσορροπίαν, ἀνέπτυσζε καὶ ἀναπτύσσει καθ' ἐκαστὴν ἐπιτηδειότητα θαυμαστήν.

— Εἶσαι ἐρωτευμένος, Κύριε κόμη; ἠρώτησεν ὁ Κ. Παδόζος.

— Ἱατρέ, ἐπανελάθεν εὐθύμως ὁ Κ. Μωγρὰν, συγχώρησέ μοι τὴν παρατήρησιν, ὅτι μ' ἀποτείνεις ἐρώτησιν ὀλίγον ἀπρεπῇ· θέλω σοὶ ἀποκριθῆ μελοντοῦτο ἀμέσως. Δὲν εἰμαι ἐρωτευμένος κατὰ τὴν νεανικὴν ἔννοιαν τῆς λέξεως· αἰσθάνομαι δὲ πρὸς αὐτὴν κλίσιν τινά, καὶ τρυφερότητα διαρκῇ. Οὕτως ἐφαντάσθη νὰ τὴν καταστήσω οὐ μόνον κληρονόμον μου, ἀλλὰ καὶ σύζυγόν μου.

Εἰς τὰς λέξεις ταύτας μειδίαμα διέστειλε τὰ ἐρρύτιδωμένα χεῖλη τοῦ Κ. Παδόζου.

— Ἐχω μεγάλην οἴησιν, δὲν ἔχει οὕτως, ἱατρέ; ἐξηκολούθησε λέγων. Νὰ νυμφευθῶ εἰς τὴν ἡλικίαν μου! Νὰ νυμφευθῶ γυναῖκα εὐειδῆ καὶ κατὰ τριακοντα ἔτη νεωτέραν μου! Ὁ κόσμος θέλει γελάσει καὶ με χλευάσει. Ἀλλὰ τὰ βέλη του οὐδὲ λως μ' ἀνησχοῦν, ἀρκεῖ νὰ ἔχω ἥσυχον τὴν συνεί-

δησιν. Πρὸς τοῦτο λοιπὸν ἐπικαλοῦμαι τὴν συνδρομὴν σου. Ἄν ὁ θάνατός μου ἦναι ἐγγὺς, ὡς ἔχω λόγους νὰ τὸ πιστεύσω, πᾶς λογισμὸς, πᾶσα περὶ γάμου πρότασις μοι ἐφαίνετο θρασεῖα, ἐνοχος μάλιστα. Ἡ ζωὴ τοῦ ἀτόμου τούτου τοῦ ἐντελοῦς ὑπέστη τοσαύτας δοκιμασίας, ὥστε πικρῶς ἐμεμφόμην ἐμαυτὸν ἂν ἐπνύζανα τὸν ἀριθμὸν τῶν.

— Κύριε κόμη, ἐψιθύρισεν ὁ Κ. Παδόζος, ἡ πράξις σου δεικνύει τὴν εὐθύτητα καὶ εὐγένειαν τῆς ψυχῆς σου.

— Ὀρφανὴ, εἶναι ἀρκετὸν τοῦτο, ἐπανελάθεν ὁ Κ. Μωγρὰν, ἀλλὰ χίρα μόλις νυμφευθεῖσα... δὲν εἶναι καλόν.

Ὁ κόμης εἰσάγαγε καὶ ἠτένισεν ἐπὶ στιγμὴν εἰς τὸν ἱατρὸν, ὅστις στηρίζων τὸ μέτωπον ἐπὶ τῆς ἀριστερᾶς χειρὸς ἐφαίνετο βαθέως σκεπτόμενος.

— Καὶ ἤδη, ἀγαπητὲ μου ἱατρέ, ἐξηκολούθησε μετὰ διακοπὴν δευτερολέπτων τινῶν, συγκατανεῖν νὰ μοι παρέξῃ τὴν ζητούμενην χάριν;

— Προθυμότατα, κύριε κόμη, διότι γνωρίζω μάλιστα τὴν νεανίδα...

— Ἀληθές;

— Ἀληθέστατον.

— Μ' ἐκπλήττεις, ἱατρέ...

— Ἄν καὶ δὲν μ' εἶπες τὸ ὄνομά της, γνωρίζω ὅτι περὶ αὐτῆς πρόκειται. Κατὰ τὴν περιγραφὴν σου, ἀδύνατος ἡ ἀμφιβολία. Δὲν πρόκειται ἢ περὶ τῆς Κ. Κορνηλίας. Εἶναι ἀξία παντός ἐπαίνου, πάσης συμπαθείας.

— Εὐχαριστοῦμαι, ἱατρέ μου, ἀκούων σε οὕτω λαλοῦντα. Ἀλλὰ διὰ τί δὲν σὲ ἀπῆντησά ποτε εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Δυπαίν;

— Ἀλλοτε, κύριε κόμη, ἤμεθα σχετικοί· ἀλλὰ τόσον με ἐνοχλοῦν, τόσον μοῦ ἐρεθίζουν τὰ νεῦρα, ὥστε ἔπαυσα ἐπισκεπτόμενος αὐτούς... Καὶ σὺ αὐτὸς, κύριε κόμη, ἂν ἔλειπεν ἡ Κ. Κορνηλία...

— Δὲν ἤθελα ποτὲ πατήσαι τὸν πόδα.

— Ὁ ἱατρός ἠγέρθη, ἤρπασε τὴν χεῖρα τοῦ κόμης καὶ ἐπὶ τινὰς στιγμὰς ἠτένισεν εἰς αὐτὸν χωρὶς νὰ εἶπῃ λέξιν. Τὰ βλέμματά του ἐμέτρουν πανταχόθεν τὸν Κ. Μωγρὰν· ἠρεῦνουν τὸ σῶμα, τὸ χρῶμα, ἐκάστην ρυτίδα τοῦ προσώπου, ὅπως μαντεύσῃ τὸ μυστήριον τοῦ Θεοῦ.

Ἡ ἐξέτασις αὐτῇ ἵχέ τι ἐπίσημον καὶ πένθιμον, ἀλλ' ὁ Κ. Μωγρὰν τὴν ὑπέστη χωρὶς ἐλαχίστης συγκινήσεως.

— Ἀφῆσκέ δὲ τὴν χεῖρα τοῦ κόμης, ὁ ἱατρός εἶπε σοβαρῶς.

— Ὅφειλα καὶ χάριν σοῦ καὶ χάριν τῆς κυρίως Καρνηλίας τίποτε νὰ μὴ κρούψω, οὐδὲ τὴν ἐλαχίστην ἀλήθειαν. Ἡ ἀσθένεια τοῦ ἥπατος ἥτις σε προσέβαλεν εὐρίσκεται ἤδη εἰς ἀκαταλόγιστον πρόοδον.

— Ἀμφίβαλλον περὶ τούτου, εἶπε ψυχρῶς ὁ Κ. Μωγρὰν.

— Κατὰ πᾶσαν πιθανότητα, κύριε κόμη... Ἡ φωνὴ τοῦ ἱατροῦ ἔτρεψε, κατηφές δὲ ἦτο τὸ πρόσωπόν του.

— Τελείωσαι, ἰατρὲ, σὲ βεβαίω ὅτι ὁ θάνατος δὲν μὲ φοβίζει διόλου.

— Κατὰ πᾶσαν πιθανότητα, ἐπανελάβην ἐναγωνίως ὁ ἰατρὸς, δὲν ἔχεις νὰ ζήσης πλέον τῶν ἑξ μηνῶν.

Ὁ Κ. Χαβόζος ἔπεσε καταβεβλημένος ἐπὶ τοῦ θρανίου του καὶ στεναγμὸς ὀδυνηρὸς ἐξῆλθε τοῦ στήθους του. Ὁ δὲ Κ. Μωγρὰν διέμεινεν ἀπαθής. Ἡ ἡθικὴ θέσις των ἤλλαξε, διότι ὁ μὲν εἶχεν ὕψος καταδίκου, ὁ δὲ δικαστοῦ.

— Εὐχαριστῶ, ἀγαπητέ μου ἰατρὲ, εἶπεν ὁ Μωγρὰν σφίγγων ζωηρῶς τὰς χεῖράς του. Ἐξ μῆνες εἶναι περισσότερον τοῦ ἀναγκαιουόντός μοι ἵνα καταστήσω ἔτι εὐτυχεῖς τινας ἐν τούτῳ τῷ κόσμῳ, καὶ ἵνα προετοιμασθῶ πρὸς τὴν ἐσχάτην ὁδοιπορίαν.

— Δὲν εἶμαι ὅμως βέβαιος, κύριε κόμη.

— Τὸ ἔγγραφο τοῦ γάμου πρέπει ν' ἀντικαταστήσῃ ἤδη, ἰατρὲ, διαθήκη τακτικὴ. Τρέχω εἰς τοῦ συμβολαιογράφου μου. Καλὴν ἐντάμωσιν, ἰατρὲ, καὶ πάλιν σὲ εὐχαριστῶ.

Ὅρας τινὰς μετὰ τὸν διάλογον τοῦτον ὁ Κ. κόμης τοῦ Μωγρὰν καθίστη, διὰ πράξεως συμβολαιογραφικῆς τελείας καὶ τακτικῆς, τὴν Κ. Κορνηλίαν καθολικὴν αὐτοῦ κληρονόμον, ὁ δὲ ἰατρὸς διευθύνετο σπεύδων πρὸς τὸν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ τοῦ Ἁγίου Γεωργίου οἶκον, κατοικοῦμενον ὑπὸ τῆς οἰκογενείας Δαπαίν, παρ' ἧς ἡ Κορνηλία διετέλει ὡς παιδαγωγός.

Β'. Ἡ οἰκογένεια Δαπαίν.

Ἡ ἀνατροφὴ μιᾶς νέας, ἔστω καὶ εὐγενεὺς καὶ περισπούδαστος, ἔχει πολυαριθμοὺς τὰς δυσχερεῖας καὶ ἀπαιτεῖ ἐπιμόνους φροντίδας. Ἀλλὰ πόσῃ ἀπόγνωση καὶ πόσας δυσχερεῖας δὲν γεννᾷ συνάφεια καθημερινὴ μετὰ φύσει ζηρᾶς, ἀτάκτου, δυστρόπου, ἐφ' ἧς οὔτε ἡ αὐστηρότης, οὔτε ἡ γλυκύτης ἔχρουσι καμμίαν ἐπιρροήν, καὶ ἥτις κλίνεται πρὸς τὴν πονηρίαν ὡς τὸ ἡλιотρόπιον πρὸς τὸν ἥλιον!

Ἡ ἐργασία αὕτη εἶναι ὁδοιπορία ἄνευ ἀναπαύσεως ἔρημος, ἄνευ ὁδοῦ.

Τοιαύτη ἦν ἡ ἄχαρις τύχη τῆς Κορνηλίας, ἥτις τὴν ὑπέμεινεν ἀγογγύστως καὶ μεθ' ὑπομονῆς ἀξιοπαίνου. Ἡ δὲ μακροθυμία αὐτῆς νύξανε μετὰ τῶν ἰδιοτροπιῶν τῆς νέας Ἰδῆς Δυπαίν, ἥτις μ' ὅλα τὰ δέκα ὀκτὼ ἔτη τῆς, καὶ ἴσως ἕνεκα τῶν δέκα ὀκτὼ ἐτῶν τῆς, προσεκτᾶτο καθ' ἐκάστην νέας, ἀφορήτους ἰδιοτροπίας.

Πλουτήσας ἐν τοῖς δημοσίοις πράγμασιν, ὁ πατήρ αὐτῆς δὲν διανοεῖτο ἄλλο, ἢ πῶς νὰ σκεπάσῃ καὶ βίψῃ εἰς τὴν λήθην τὴν πηγὴν τοῦ πλοῦτου του, καὶ πῶς νὰ τὸν διαπνῇ πομπωδέστερον καὶ ἐπιδεικτικώτερον. Ἡ ἐπιδειξις ἦν ὁ μόνος σκοπὸς, τὸ ὄνειρον τῆς ὑπάρξεώς του. Ἡ ἐπιφανὴς γολὴ τῶν ὑπηρετῶν καὶ ἡ ταρχώδης ἀγωγή των, ἡ διακόσμησις τῶν δωματίων, ἡ διασκεύησις καὶ ὁ στολισμὸς των, ἀπεκάλυπτον, ἐκ πρώτης ὄψεως, τὸ ἀκαίρον καὶ τὰς ἁλλεῖψεις τῶν κυρίων.

(Εὐτέρπη; Τόμος ΣΤ'. φυλ. 19)

Ἀπὸ τῆς ἐγκαταστάσεως αὐτοῦ κατὰ τὴν ὁδὸν τοῦ Ἁγίου Γεωργίου, ἐγκαταστήσεως πομπώδους καὶ πολυκρότου, ὁ Κ. Δυπαίν, πάντοτε τὴν λάμπιν ἐπιζητῶν καὶ τὴν πολυτέλειαν, ἀπελάμβανεν ἤδη αὐτῶν, μέχρις οὗ δυνήθη νὰ περιβάλῃ διὰ τίτλου τινὸς εὐγενείας τὴν οἰκογένειάν του.

Ἡ ἑλλειψὶς εὐγενείας, ἡ στέρησις τίτλου τινὸς ἐδασάνιζον αἰωνίως τὸν νοῦν του, ταῦτα δ' ὁμοίως ἐδασάνιζον κρυφίως καὶ τὴν κυρίαν Δυπαίν.

Ἀνοητοτέρα καὶ μᾶλλον ἀκρόχολος τοῦ συζύγου κατὰ τὰς στιγμὰς τῆς δυσθυμίας τῆς, κατήντα νὰ μέμφεται αὐτὸν, καὶ τοῦτο, ὅτι διὰ τοῦ ἐμπορίου ἐκέρδησε τὰ εἰσοδήματά του, ἐρυθριῶσα, ἡ μωρὰ, ἐκ κενοδοξίας, διὰ τὴν πηγὴν τῆς κενοδοξίας τῆς! Ἐντεῦθεν λόγοι δριμεῖς, ἀντεγκλήσεις τῶν ὁποίων τὴν ὀρμητικὴν εὐφυΐαν οὐδόλως περιέστειλεν ἡ παρουσία τῆς Κορνηλίας, καὶ ἐν μέσῳ τῶν ὁποίων ἡ Κ. Ἰδὰ εὐηρεστεῖτο ἐνίοτε νὰ παρεμβάλλῃ τὴν ὀξεῖαν φωνήν της, καὶ τὸ ἀξιόλογον ὑποκειμένον της.

Αἱ δὲ σκηναὶ αὗται, τὰς ὁποίας ἡ τεταπεινωμένη ἀλαζονία μόνη ἐγέννα, ἀνενοῦντο κατὰ λόγον τῶν ἐξουδενισμῶν αὐτῆς: ἐνίοτε μάλιστα ἐφθάνον εἰς βαθμὸν βιαίως πικρίας τοιοῦτον, ὥστε ἡ Κορνηλία, τεθορυβημένη καὶ ἀνυπομονοῦσα νὰ δώσῃ τέλος εἰς αὐτάς, ἠναγκάζετο νὰ προσφεύγῃ εἰς τὸν υἱὸν, τὸν Κ. Μάξιμον Δυπαίν. Οὐδέποτε δ' ἔμεινεν ἀτελεσφόρητος ἡ παρέμβασίς του, διότι δι' ἐνὸς μόνου βλέμματος, δι' ἐνὸς νεύματος, ἐφθόγγαζε τοὺς ἀντιμαχομένους, διότι τὸ βλέμμα, τὸ νεῦμα ἐκεῖνο ἐθαύριζε ὅτι ἔλεγον. — Σὺ μὲν, πάτερ, διεχειρίζεσαι τὸν πῆχυρ, σὺ δὲ μῆτ' ἐρ μου ὡς χθὲς ἐκάθησο ὀπισθερ τῆς τραπέζης τοῦ ἐργαστηρίου καὶ συνέλεγε χρήματα ἄν ἐξακολουθῇτε νὰ ἐρίετε, θὰ καταγγείλω πανταχοῦ τὴν ἀλήθειαν ταύτην.

Καίτοι δὲ σπουδαστὴς ἐν-τῇ ἐσχάτῃ κλάσει τῆς νομικῆς, καὶ μάλιστα εἰκοσαετῆς, ὁ Μάξιμος δὲν ἦτο ὀκνηρὸς, οὔτε θορυβοποιὸς, οὔτε κοῦφος, οὔτε ζηλωτὴς τῆς πολυτελείας. Ἠκολοῦθε ἐπιμόνως τὴν ὁδὸν του, οὐδέποτε εὐρίσκε τοὺς καθηγητάς του, καὶ διῆγε βίον ἄμεμπτον.

Εἰς ποῖον δὲ, εἰς τὴν φυσικὴν ἀράγεσθαρότητα τοῦ χαρακτῆρος του, ἢ εἰς τὴν μακρὰν αὐτοῦ ἐν Γερμανίᾳ διατριβὴν, ὥρειλε τὴν παραδειγματικὴν ταύτην καὶ ἀξίεπαῖνον διαγωγὴν; ἀμφότερα συνήργησαν εἰς τοῦτο βεβαίως.

Καὶ ὅμως τὸ μυστήριον τῆς φρονήσεώς του δὲν περιορίζεται ἕως ἐδῶ. Διαθέσεις σκεπτικαί, ἐπιβρόχι ἀτμοσφαιρικαὶ δὲν ἐξήρκουν νὰ τὸν προφυλάξωσιν ἀπὸ τοῦ τριπλοῦν θέλγητρον τῆς ἡλικίας, τοῦ πλοῦτου καὶ τοῦ παραδείγματος.

Ἀλλ' ὁ Μάξιμος εἶχε μίαν κλίσιν. Ἀπέναντι δὲ τοῦ πάθους τούτου τοῦ ἀληθοῦς καὶ ἐντίμου ἡμιβλύνετο, ὡς ἐπὶ ἀσπίδος τινὸς, πᾶσα τάσις πρὸς παρεκτροπὴν, πᾶσα διαφορὰ τόσον εἶναι ἀληθὲς ὅτι ἡ καρδίκα θριαμβεύει πολλὰκις ἐκεῖ ὅπου καὶ αἱ μονιμώτεραι ὀρχαὶ ναυαγοῦσι.

Γ. Γερραϊόν τι ἔργον.

Ὁ κύριος, ἡ κυρία καὶ ἡ νέα Δυπαῖν εἶχον ἀναχωρήσει εἰς Ὠτεῖλιν, ὅπως παρευρεθῶσιν εἰς ἑορτὴν τινα. Ἡ μήτηρ καὶ ἡ θυγάτηρ ἦσαν κεκαλυμμένοι ὑπὸ τριχάπτων καὶ ἀδαμάντων. Ὁ ἀμαξηλάτης καὶ ὁ ὑπηρέτης εἶχον ἐνδυθῆ τὰς ἐπισήμους στολάς των. Ἡ ἀμαξὴ πλουθεῖσα καὶ βερενικωθεῖσα ἀπὸ πρωίας, ἀπήστραπτεν εἰς τὸν ἥλιον, εἰς δὲ τὰ μέτωπα τῶν ἵππων ἔλαμπον τιμαλφεῖς λίθοι· ἡ συνοδία ἐν ἐνὶ λόγῳ ἠδύνατο νὰ θεωρηθῇ ἀπὸ τοὺς διαβάτας ὡς ἀνήκουσα εἰς πρέσβυν.

Ἡ τριάς τῶν Δυπαῖν ἐκαμάρονε καὶ ἡκτινοβόλει.

Μεῖνασα μόνη, ἡ Κορνηλία, ἄριστος μουσικὸς, ἥτις, ἔχουσα διπλοῦν προτέρημα, τὴν φωνὴν καὶ τὸ κύμβαλον, καθίστα τὴν ἀρχικὴν διασκεδάσιν τῶν οἰκειῶν συναναστροφῶν, ἤνοιξε τὸ κύμβαλόν της καὶ ἔκρουεν ἄσμά τι.

Αἶφνης τῆς θύρας δις κρουσθεῖσης, ἡ ἀρμονία διεκόπη.

— Εἶναι συγχωρημένον; ἠρώτησε δειλὴ τις φωνή.

— Ἀναμφιδόλως, ἀπεκρίνατο ἡ παιδαγωγός.

Ὁ Μάξιμος εἰσῆλθε, κρατῶν χάρτην τινα.

Ὁ νέος σπουδαστὴς ἦν ὠχρότερος τοῦ συνήθους, καὶ ἡ ἐκφραστικὴ αὐτῇ ὠχρότης ἐδίδεν εἰς τὴν ἀνοικτὴν καὶ γλυκεῖαν φυσιογνωμίαν του θέλγητρον ἄφκτον. Ὁ μαῦρος κύκλος, ὅστις περιέβαλλε καὶ λαμπροτέρην καθίστη τὴν στιλπνότητα τῶν γλαυκῶν ὀφθαλμῶν του, τὸ κεκλιμένον μέτωπόν του, τὸ καταβεβλημένον ἦθος του, τὰ μόλις χρωματισμένα χεῖλη του, ἡ ἀταξία τῆς μακρᾶς ξανθῆς κόμης του κατεδείκνυν ὅτι εἶχε διέλθει νύκτα τεταραγμένην καὶ ἄπνον.

Ἡ Κορνηλία ἔφριζε σχεδὸν διὰ τὴν ἀναστάτῳσιν καὶ τὴν ταραχὴν ταύτην τῶν χαρακτήρων του.

— Μήπως πάσχεις; τῷ εἶπε μετὰ συμπαθείας.

— Ὅχι περισσύτερον ἢ χθές, ἀπεκρίθη θλιβερώς ἡ γυρῶν, ἰδοὺ τὸ πᾶν.

— Καὶ διατὶ ν' ἀγρυπνήσῃς οὕτω;

— Ὅπως ἐργασθῶ.

— Καὶ διατὶ νὰ μὴ ἐργάζεσθαι τὴν ἡμέραν;

— Διότι ἡ καρδιά εἶναι πτηνὸν τὸ ὅποῖον ὁ θόρυβος καὶ τὸ φῶς ἐξαγριόνουν, καὶ διότι δὲν ψάλλει ἢ ἐν τῷ σκότει καὶ ἐν τῇ σιωπῇ.

— Ἐστιχούρησες ἴσως, ἠρώτησεν ἡ Κορνηλία μετ' ὀνόματι οἰονεῖ λέγοντα· ἐπεθύμουν νὰ ἀκούσω τοὺς στίχους σου!

— Ὀλίγους τινὰς, ἀπάντησεν ὁ Μάξιμος, καὶ ἡ μόνη ἀξία των συνίσταται εἰς τὴν εὐκρίνειαν καὶ ἀλήθειαν.

— Ποιητὴς καὶ νὰ φανερώνῃ ὅ,τι αἰσθάνεται! ἐψιθύρισεν ἡ παιδαγωγός.

— Καὶ νὰ αἰσθάνεται ὅ,τι λέγει, ἀπάντησε ζωηρῶς ὁ νεανίας.

— Τοῦτο εἶναι ἀπάνιον φαινόμενον, παρετήρησε μειδιώτα ἡ Κορνηλία.

— ὦ! μὴ ἀδίκει τοὺς ποιητάς, κυρία, εἶπεν ὁ Μάξιμος μετ' ὀνόματι συγκινήσεως. Ἡ ἀδικία, ἡ περιφρόνησις, αἱ ὕβρεις τῶν ἀνθρώπων δὲν τοὺς πτοοῦσιν, οὔτε τοὺς πειράζουσιν. Ἀλλ' ὅταν παραγνωρίζωνται ἀπὸ τοὺς ἀγγέλους, ὧ τότε ἀποθνήσκουσι! Μὴ κλείετε τὸν οὐρανὸν εἰς τοὺς ἐξορίστους τῆς γῆς. . . Κυρία, ἐξηκολούθησε λέγων μετὰ βραχεῖαν σιωπὴν, ἔχω μίαν χάριν νὰ σὲ ζητήσω.

— Χάριν; καὶ ποίαν;

— Εὐτυχὴ ἦθελον λογίσει ἐμαυτὸν ἂν ἐτόνιζες τὴν ποίησίν μου.

— Ὅα πασχίσω.

— Καὶ εἶναι μὲν στίχοι τραχεῖς καὶ ἀνάξιοι σοῦ, ἀλλ' εἶσαι σειρὴν τοσοῦτον ἐπιτηδεῖα!

— Οἱ στίχοι σου, κύριε Μάξιμε; εἶπεν ἡ παιδαγωγός, ἀνυπόμονος εἶμαι νὰ τοὺς ἀκούσω.

Ὁ νεανίας ἐκάθησε παρὰ τῇ Κορνηλίᾳ καὶ ἀνέγνωσε ἐν εἰδὲι ἄσματος, ἐξομολόγημά τι ἐρωτικόν.

— Ἀξιόλογον καὶ εὐστροφώτατον ἄσμα, ἀνέκραξεν ἡ Κορνηλία ἅμα ὁ σπουδαστὴς ἐτελείωσε τὴν ἀνάγνωσιν τῶν στίχων του. Ἀλλ' εἶναι μοι γνωστὸν τὸ πρόσωπον, τὸ ὅποιον σοὶ ἐμπνέει τοσοῦτον εὐγενεῖς καὶ ὠραίας στροφάς; ἠρώτησε μετὰ τινος περιεργίας.

Ὁ νεανίας ἐταπείνωσε τοὺς ὀφθαλμούς.

Ἐκ τῶν στεναγμῶν τοῦ Μάξιμου, ἐκ τῶν ἐνδείξεων τῆς λύπης αὐτοῦ, ἐκ τοῦ βεβιασμένου καὶ τρυφεροῦ τρόπου του, καὶ πρὸ πάντων ἐκ τῆς σιωπῆς του, ἡ Κορνηλία ἐμάντευσε τὰ πάντα.

Ἄλλη γυνή, ὡς τοσαῦτα ὑπάρχουσιν, ἤθελεν ἀφήσει ν' αὐξήσῃ, χωρὶς νὰ συγκινηθῇ διὰ τὴν πρᾶξιν της; ταύτην, τὸ σιωπηλὸν τοῦτο αἶσθημα, ἤθελεν ἀναπνεύσει ἀδιστάκτως τὸ πρῶτον τοῦτο ἄρωμα παρθένου ψυχῆς. Ἀλλ' ἡ παιδαγωγός ἐφέρθη κατὰ τρόπον ὅλως διάφορον.

Τὸ σεμνὸν τοῦτο καὶ λεπτὸν ἄ.α πάθος, πάθος νέου εὐφυοῦς, ποιητοῦ, τὴν συνεκίνει. Ἐν ἄλλαις λέξεσι, ἦν εὐγνώμων καὶ ὑπερήφανος διὰ τοῦτο. Ἀλλ' ὅσον ἐξετίμα τὸν ἀδελφὸν τῆς μαθητρίας της, τοσοῦτον μάλλον ἀνεγνώριζε τὴν εὐγένειαν καὶ λεπτότητα τοῦ χαρακτήρος του, τοσοῦτον μάλλον ἐμέμεφετο ἐαυτὴν ἂν δὲν τὸν ἐφώτιζεν, τοσοῦτον μάλλον ἐσπευδε νὰ ἐκρίζωσῃ ἀπὸ τὴν νέαν ἐκείνην καρδίαν αἶσθημα ἀπεκλειστικὸν τὸ ὅποιον οὐτ' ἠδύνατο οὐτ' ὤφειλε νὰ συμμερισθῇ. Ἀλλ' ὅπως ἀποκηθῇ τὴν γλυκεῖαν καὶ εὐαρεστον ταύτην λατρείαν, ὅπως ἀποκρούσῃ τὸ ἀφελές αἶσθημα τὸ ὅποιον τῇ προσφέρειτο, ἀπηρτίτο δυνάμεις ψυχῆς ἀσυνήθους. Καὶ πολλαὶ μὲν ἴσως ἐνέρετο γυναικες δὲν ἤθελον τὸ κατορθώσει, ἀλλ' ἡ Κορνηλία ἦν ἀληθὴς χριστιανή, καὶ τὸ νὰ ἰδῇ ἐαυτὴν ἀντικείμενον λατρείας ἀνανταποδότου, ἐθάρρει αἰσχροκέρδειαν ἀξιοκατάκριτον μὲν παρ' ἀνθρώποις, καταδικάσιμον δὲ παρὰ τῷ Θεῷ, καὶ τοι γυναικῶς καὶ καθεκάστην πραγματοποιουμένην.

Σταθερῶς ἀπαφάσισε νὰ προκαλέσῃ λοιπὸν ἐξήγησιν ἐντελῆ, τὴν ὁποίαν ἔκρινεν ἄφεικτον πρὸς καθ-

πύχασιν τοῦ Μάξιμου, καὶ πεπεισμένη ὅτι ἰα-
τρεῖα δραστηρία καὶ ἀμεσος ἦθελεν ἐπιφέρει μό-
νη θεραπείαν τελείαν, δὲν ἄφησε νὰ πρέλθῃ εἰς
μάτην ἢ παρουσιαζομένη εἰς αὐτὴν εὐκαιρία.

Ἄλλ' ὁ σπουδαστὴς ἐπέμενε σιωπῶν. Ἀνενώσε
λοιπὸν ἐκεῖ ἡ τὴν ἐρώτησίν της ὑπὸ μορφὴν εὐθυ-
τέραν καὶ ἀναγκαστικὴν.

— Κύριε Μάξιμε, ἐπανέλαβε, πρὸς τίνα ἀπευ-
θύνεις τοὺς στίχους ἐκεῖνους;

Ἀπέναντι προσβολῆς τόσον ἀπροσδοκῆτου, ὁ
νεκνίας κατεταράχθη ἐπὶ στιγμὴν, ὠχρίασε, ἡ-
ρυθρίασε καὶ πολλὰκις ἐπανηλειμμένως ἔφερε τὴν
χεῖρα εἰς τὸ μέτωπόν του. Εἶτα δὲ μετὰ βιαίαν
προσπύθειαν ἐφέλισε μὲ φωνὴν ὑποτρέμουσαν.

— Πρὸς τίνα ἄλλην, Κορνηλία, ἢ πρὸς σέ;

— Κύριε Μάξιμε, εἶσαι βέβαιος περὶ τούτου;

Ὁ Μάξιμος οὐδὲν ἀπεκρίθη. Ἀλλὰ τὸ πρόσω-
πόν του ἐλαμψιν αἵφνης καὶ δύο δάκρυα κατέρ-
ρευσάν ἐκ τῶν παρειῶν του.

Ἀρφιβολία δὲν ἦτο πλέον.

— Τέκνον, δυστυχὲς τέκνον! ἐψιθύρισεν ἡ παι-
δαγωγὸς μετ' ἀγαθότητος. Σ' εὐχαριστῶ καὶ σὲ
κλαίω.

— Μὲ κλαίεις δι' ὅ,τι θεωρῶ πηγὴν τῆς ζωῆς
μου; καὶ διατί;

— Σκέπτεσαι ἐπὶ τῶν κωλυμάτων, ὅσα μᾶς δια-
χωρίζουσι;

— Θὰ τὰ ἐξαλείψω.

— Μάξιμε, ἀρνείσαι...

— Ποτέ! διέκοψεν οὗτος ὀρμητικῶς.

— Ποτέ καὶ πάντοτε εἶναι δύο λέξεις, ἃς ἡ ἀν-
θρωπότης δὲν ἔπρεπε νὰ μεταχειρίζεται. Εἶμαι
τριακοντούτης ἐγὼ, σὺ δὲ μόλις εἰκοσαετής! εἶσαι
πλούσιος μὲν σὺ, πτωχὴ δὲ ἐγώ.

Ὁ Μάξιμος ἐνευσεν ἐκφραστικῶς.

— Βαθέως λυποῦμαι διότι σὲ θλίβω, ἐξηκολού-
θησεν ἡ Κορνηλία μετὰ συγκινήσεως, διότι σπα-
ράττω καρδίαν, τῆς ὅποιας γνωρίζω τὴν εὐθύτητα.
Ἄλλ' ἂν συγκατένευον εἰς τὴν ἀνάγκησιν ταύτην
ἔνωσιν, οἱ συγγενεῖς σου...

— Μετὰ ἐν ἔτος δὲν εἶμαι πλέον ἀνήλιξ.

— Θὰ εἶσαι καὶ μετὰ ἐν ἔτος ὅ,τι καὶ σήμερον
εἶσαι, υἱὸς ὑπήκοος. Καὶ ἄλλως, νομίζεις ὅτι ἦθε-
λα ἀποφασίσαι νὰ εἰσέλθω μὲ βίαν εἰς τὴν οἰκογέ-
νειάν σου; Ὅποιον σκάνδαλον!...

— Ἀλήθειαν λέγεις, ἐψιθύρισεν ὁ Μάξιμος κα-
ταβεβλημένος συγχώρησόν με!

— Φίλε μου, ἐξηκολούθησε λέγουσα ἡ Κορνη-
λία μὲ ὕψος ἄκαμπτου, καὶ τείνουσα τὴν χεῖρα
πρὸς τὸν νέον σπουδαστὴν, ὅστις τὴν ἔφερεν εἰς τὰ
χεῖλη του ἔχε θάρρος, ἔσο φρόνιμος, ἔσο ἀνὴρ!
Ἀδελφῆ, πρωτότοκος ἀδελφῆ, πλήρης τρυφερότη-
τος, φροντίδος, ἰδοὺ τι δύναμαι, τι θέλω νὰ ἦμαι
διὰ σέ, καὶ οὐδὲν πλέον! δίδωσον τὴν χίμαιράν σου

ταύτην, ἥτις σήμερον σὲ ταραξοῖ! Θάρρει εἰς
τὴν φιλίαν μου, τὴν ἀφοσιώσιν μου, καὶ μὴ ζήτηι,
μὴ ἐπιθύμει πλεότερον ἀπ' ἐμέ!

Ὁ Μάξιμος εἶχεν ἀπομάξει τὰ δάκρυά του, πυ-
ρετώδες δὲ ἐρύθημα ἐχρωμάτιζε τὰς παρειὰς του.

— Θὰ περιμεῖνω, θὰ ἐλπίζω ὅσον θὰ ἦται ἐ-
λευθερά, ἐψιθύρισεν ὑποκόφως. Ὑγίαινε!

Καθ' ἣν δὲ στιγμὴν ὤρμα ἐξω τοῦ θαλάμου,
ὁ ἱατρὸς Παβόζος ἐφάνη εἰς τὴν ἀντίθετον θύραν.

Δ. Ἀνταμοιβή.

Ἐκπλαγεῖσα διὰ τοὺς λόγους τοῦ Μάξιμου, οὐ-
τως ἀποφασιστικῶς καὶ μετὰ σπουδαιότητος ἀ-
παγγελέντας, ἡ Κορνηλία, ἔχουσα ἐστραμμένην
τὴν κεφαλὴν πρὸς τὴν θύραν ὅθεν ἐξῆλθεν αὐ-
τὸς, δὲν παρετήρησε τὸν ἱατρὸν ὅστις προσπαθῶν
ν' ἀναλάβῃ καὶ σπογγίζων τὸν ἐπὶ τοῦ προσώπου
του καταρρέοντα ἰδρώτα, οὐδόλως παρετήρησε
τὴν συγκίνησιν τῆς παιδαγωγοῦ.

Ἐδίασθη ἴσως, διελογίζετο αὕτη καλλίτερον
ἴσως τὸν προπαρασκευάζον χωρὶς νὰ τὸν ὠθήσῃ οὐ-
τως, ἀλλὰ ν' ἀποδείξῃ τὸ ἀβάσιμον βαθμὴν τῶν
ἐλπίδων του. Μήπως τὸ πάθος τοῦ ἦτο
στιγμιαῖον; μήπως κολακευθεῖσα ἠπατήθη ὡς ἴ-
σως καὶ αὐτὸς ἀπατάται; Καὶ ὅμως ἐτέλεσα τὸ
χρέος μου καὶ ὑπήκουσα εἰς τὴν συνείδησίν μου.
Ὁ τρόπος μου ἦν ἀπότομος, τοῦτο μὲ λυπεῖ, μὲ
θλίβει, ἀλλ' ὥφειλον νὰ τὸν φωτίσω.

Ἐνῶ δὲ αἱ σκέψεις αὗται καὶ παρόμοιαι ἄλλαι
εἰλίσσοντο εἰς τὸ πνεῦμα τῆς παιδαγωγοῦ, ὁ Κ.
Παβόζος εἶχε θέσει τὸ ρινόμακτρον εἰς τὸν κόλ-
πον του, διώρθωσε τὸν λαίμοδετόν, ἐτίναξε τὴν
κόνιν τοῦ φορέματός του καὶ ἐλείψατο διὰ τῆς χει-
ρὸς τὸν γοῦν τοῦ πῖλου του.

Βλέπων δὲ ὅτι ἡ παιδαγωγὸς οὐδόλως προσεῖ-
χεν εἰς αὐτὸν, ἀλλ' ἔμενεν ἀκίνητος, προεχώρησε
τρία βήματα πρὸς τὰ πρόσω, καὶ κλίνων πρὸς τὸ
οὖς της.

— Ἡ Κυρία Κορνηλία θέλει νὰ μὲ ἀκροασθῇ
ἐπὶ στιγμὴν; ἠρώτησε μειδιῶν καὶ μὲ φωνὴν ὁ-
σον ἐνεστι γλυκεῖαν.

Ἡ παιδαγωγὸς, ὡς αἰφνιδίως ἀφυπνισθεῖσα, ἔγρε-
ψε ζωηρῶς τὴν κεφαλὴν. Ἀπὸ τοῦ Μάξιμου εἰς τὸν
Κ. Παβόζον ἡ μετάβασις ἦν αἰφνιδία καὶ ἀπροσδό-
κητος, μεταξύ τῶν δύο προσώπων ὑπῆρχεν ὅλη ἡ
ἀπόστασις, ἥτις διαχωρίζει τὸ ἰδανικὸν ἀπὸ τῆς πραγ-
ματικότητος. Συνῆλθεν ὅμως πάραυτα, καὶ ἐνευσεν
εὐγενῶς εἰς τὸν γέροντα νὰ καθήσῃ ἀντικαταστή-
σας.

— Συγχώρησόν με, ἱατρεῖ, τῷ εἶπεν, εἶχον ἄλλα-
χρῶ τὸν νοῦν μου καὶ δὲν παρετήρησα τὴν ἐξοχό-
τητά σου.

— Κυρία, ἀπεκρίθη ὁ Κ. Παβόζος καθήσας, ἐπί-
τρεφόν μοι νὰ ἔλθω, ἄνευ προσιμίων, εἰς τὴν ὑπόθε-
σιν, ἥτις μὲ φέρει ἐδῶ.

— Μὲ ὑποχρεῖνεις, ἐξοχώτατε!

— Οἱ ἀσθενεῖς μου μὲ περιμένουν, καὶ εἴθε ἡ-
δυνάμην νὰ τοὺς θεραπεύσω ὅλους, ἢ τοῦλάχιστον
νὰ παρατείνω τὴν ὑπορξίν των!

— Ιατρέ, παρά τὴν συνήθειάν σου, μυστηριώδες ἔχεις τὸ ἥθος, παρετήρησεν ἡ Κορνηλία.

— Τοῦτο σημαίνει ὅτι ἐδέχθην σήμερον τὸ πρῶτὴν ἐπίσκεψιν . . .

— Ὁ Κ. Παβόζος δὲν ἀπῆρτισε τὴν φράσιν του, ἀλλ' ὕψωσε τοὺς ὀφθαλμοὺς πρὸς τὸν οὐρανόν.

— Ἀσθενὴς τις, τὸν ὁποῖον ἀνέστησες, εἶπεν ἡ παιδαγωγὸς, ἤρχετο νὰ σοὶ ἐκφράσῃ τὴν εὐγνωμοσύνην του.

— Ἀπ' ἐναντίας, ὑπέλαβε στενάζας ὁ ἱατρός.

— Ὀμιλεῖς αἰνιγματωδῶς, ἱατρέ, καὶ πολὺ μὲ φοβίζεις.

— Τ' ἀνάπαλιν, πρέπει νὰ χαίρης. Ἡ Θεία Πρόνοια εἶναι δικαία.

— Ἐξηγήσου, ἱατρέ, σὲ παρακαλῶ.

— Γνωρίζεις τὸν Κ. Μωγρὰν, κυρία;

— Βεβαίως!

— Τὸν βλέπεις;

— Συχνάκις, ἱατρέ· ἔρχεται τακτικὰ δις τῆς ἐβδομάδος. Καὶ αἱ συχναὶ αὐτοῦ ἐπισκέψεις ἐγένονσαν εἰς τὸν Κ. Δυπαῖν ἰδέας τινάς . . .

— Ὅποιας φύσεως; διέκοψεν ὁ Κ. Παβόζος.

— Ὁ Κ. Μωγρὰν δὲν εἶναι ἄγαμος, ἱατρέ;

— Ἄλλ' ἡ Κ. Ἰῶδα δὲν εἶναι δεκαοκταετής;

— Τίτλος κόμητος ὁμαλύνει πολλὰ προσκόμματα, ἀπεκρίθη ἡ παιδαγωγὸς.

— Καὶ πιστεύεις ὅτι μόνον ὁ Δυπαῖν ἔχει αὐτὴν τὴν ἰδέαν;

— Ἡ γυνὴ του ὤφειλε νὰ τὴν συμμερισθῇ. Ἡ δὲ μαθήτριά σου;

— Ἡ μαθήτριά μου, ἱατρέ; φεῦ! ἀρκεῖ νὰ γίνῃ κόμησσα!

— Ἀλλὰ δὲν θὰ γίνῃ.

— Ὀμιλεῖς ὡς ἀπὸ τρίποδος, ἱατρέ μου.

— Ἀκριβῶς οὕτως! Ἡ Κ. Ἰῶδα Δυπαῖν ποτὲ δὲν θὰ γίνῃ κόμησσα τοῦ Μωγρὰν. Πρέπει οἱ ἀνθρώποι οὗτοι νὰ ᾔναι μωροὶ ἐάν φαντάζωνται . . . Ἄλλ' ἄς ἐπανεέλθωμεν εἰς τὸν Κ. Μωγρὰν. Πῶς σοὶ φαίνεται;

— Πρὸς τί αἰερωτήσεις αὐταί; ἀγαπητὲ κύριε Παβόζε;

— Ὅθὰ τὸ μάθης ἀμέσως, κυρία.

— Λοιπὸν, μοὶ φαίνεται ἀξιαγάπητος, πεπαιδευμένος, ἀνὴρ διακεκριμένος. Ἐπὶ τῆς φυσιογνωμίας του ἐπικάθηται ἐκφρατικὴ ἀγαθότητος, εὐλιχνεῖς, ὥστε σὲ παραινεῖ νὰ τῷ εἰπῇς ἅμα τὸν ἦδης, κύριε, θέλεις νὰ ᾔσῃ φίλος μου;

— Ὡστε, κυρία μου, σοὶ ἀρέσκει.

— Εἶναι εἰς τῶν πνευματωδεστέρων, κατ' ἐμὲ, καὶ ἀγαθωτέρων ἀνδρῶν, καὶ ἡ συναναστροφὴ του αἰείποτε μοὶ εἶναι πολὺτιμος καὶ εὐάρεστος.

— Τόσον χειρότερα! ἐψιθύρισεν ὁ Παβόζος.

— Τόσον χειρότερα, λέγεις! ἱατρέ, καὶ διατί τάχα; τί σημαίνει τὸ αἰνίγμα τοῦτο; Δὲν σ' ἐνωῶ διόλου.

— Ὅποιον δυστύχημα! ἀνέκραξεν αἰφνης ὁ Κ. Παβόζος, ὡς ἂν πρὸς ἐαυτὸν ἀποτεινόμενος, ὅποιον εὐστύχημα, ὅτι ἔχει νὰ ζήσῃ τόσον ὀλίγον!

— Ὀλίγον! ἐπανελάβεν ἡ Κορνηλία. Ἀλλὰ τίς ἔχει νὰ ζήσῃ ὀλίγον, ἱατρέ; ἀποκρίθητι, σὲ ἱκετεύω.

— Τίς; ἀπεκρίθη ὁ Κ. Παβόζος, ὁ κόμης Μωγρὰν, κυρία. Ἡ δυστυχὴς παιδαγωγὸς συνῆψε τὰς χεῖρας, καὶ κατέστη λευκὴ ὡς τὸ βινόμακτρον τῆς.

— Τὸν ἀγαπᾷς λοιπὸν, κυρία, ἠρώτησεν ὁ Κ. Παβόζος στενάζας.

— Ὡς πατέρα! ἐφέλισεν ἡ παιδαγωγὸς.

— Καὶ εἶναι δίκαιον τοῦτο, κυρία μου, διότι καὶ ἐκεῖνος σὲ ἀγαπᾷ ἐξίσου.

Διηγήθη δὲ τότε ὁ Κ. Παβόζος εἰς τὴν Κορνηλίαν, χωρὶς νὰ παραλείψῃ τὴν ἐλαχίστην λεπτομέρειαν, τὴν ἐξομολόγησιν τὴν ὁποίαν εἶχε κάμει εἰς αὐτὸν ὁ κόμης τὴν πρῶταν. Καὶ ἐντεῦθεν ἡ θλίψις τῆς παιδαγωγοῦ ἤρξεσε.

Τὸν φίλον λοιπὸν ἐκείνον τὸν τόσον σταθερὸν, τὸν εὐεργετικὸν καὶ μεγαλόψυχον φίλον, ἐμελλε λοιπὸν νὰ τὸν ἀπολέσῃ ἐντὸς ὀλίγου; Καὶ τὴν τόσον σπανίαν ταύτην φιλίαν καὶ κλίσιν τὴν ἐμάνθανε πότε; καθ' ἣν στιγμὴν ἐμελλε νὰ τὴν στερηθῇ, καὶ μόλις εὐρούσα τὸν δεῦτερον αὐτὸν πατέρα, τὸν ἔχανεν ἤδη.

— Κυρία, εἶπε τελειόνων τὸν λόγον του ὁ ἱατρός, ἐσυλλογίσθηεν ὅτι ἡ γενναιοψυχία τοῦ κόμητος εἶναι ἀξία εὐχαριστήσεώς τινος τοῦλάχιστον, καὶ διὰ τοῦτο ἤλθον νὰ σοὶ διακοινώσω τοὺς σκοποὺς του. Ἄν πράττω ἀδικησίαν, ἐλπίζω ὅτι θέλεις μὲ βοηθήσει νὰ ἐπιτύχω συγχωρήσεως, διότι εἶμαι ἐθελκιστὴς ὅτι ὁ Κ. Μωγρὰν δὲν θέλει σοὶ ἀρνηθῇ τὴν χόριν ταύτην. Ἀλλὰ σὲ ἀφίνω, κυρία, πρὸς τὸ παρόν· ὑγίαινε. Μετ' ὀλίγον θέλεις μὲ ἰδεῖ πάλιν.

Ὁ Κ. Παβόζος ἔσφιγγε φιλοστόργως τὴν χεῖρα τὴν ὁποίαν ἡ περίλυπος παιδαγωγὸς ἔτεινε πρὸς αὐτὸν καὶ ἐξῆλθε βραδέως.

Μετὰ δὲ τὴν ἀναχώρησιν τοῦ ἱατροῦ, ἡ Κορνηλία ἔσπευσε νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὸν θάλαμόν τῆς.

Ἄν καὶ αἱ διακοινώσεις τοῦ Κ. Παβόζου δὲν ἠδυνάθησαν νὰ ἐξαλείψωσι τοῦ πνεύματός τῆς τὰς τελευταίας τοῦ Μαξίμου λέξεις, τὰς ἐκάλυψαν ὅμως ἐπὶ στιγμὴν! Αἱ λέξεις αὗται ἐπανῆλθον εἰς τὴν μνήμην τῆς μετὰ τινὰς στιγμάς, καὶ τῇ ἐφάνησαν περιελείψουσαι μήνυμα καὶ βούλησιν Θεῖαν.

Ἄλλως τε ἡ ἀφιλοκέρδεια εἶναι μεταδοτικὴ ὡς ὁ ἐγώισμὸς, ὅθεν ἡ Κορνηλία μὴ δυναμένη νὰ μείνῃ ὀπίσω τοῦ Κ. Μωγρὰν κατὰ τὴν γενναιοψυχίαν, συνέλαβε πάραυτα τὴν ἀπόφασίν τῆς.

Καὶ κύψασα πρὸς τὸ γραφεῖόν τῆς ᾤκησε νὰ γράφῃ. Ἡ δὲ γραφὴς ὠλισθαίνεν ἐπὶ τοῦ χαρτοῦ ἐλαφρὰ ὡς πτέρυξ πτηνοῦ ἐπὶ λίμνης. Πρόδηλον δὲ ἦτο ὅτι ἡ καρδία ὑπηγόρευε, καὶ ἡ χεὶρ μόλις ἐπῆρκε εἰς τὴν αὐτόματον ἐκφρασιν τῶν αἰσθημάτων τῆς.

Καθ' ἣν στιγμὴν ἡ παιδαγωγὸς ἐχάραττε τὴν τελευταίαν γραμμὴν, ἡ ἐξωτερικὴ θύρα ἠνεῴχθη μετὰ κρότου καὶ τροχοῦ ἀμάξης ἀντήχησαν ὑπὸ τὸν ὅλον.

Στιγμάς τινὰς μετὰ τοῦτο, ἡ Κ. Δυπαῖν καὶ ἡ

θυγάτηρ αὐτῆς εἰσῆλθον εἰς τὸν θάλαμον τῆς παιδαγωγοῦ. Δὲν εἶχον τὴν ὑπομονὴν νὰ ἐκβάλωσι τοὺς πύλους καὶ τὰ ἐπανοφορία τῶν, καὶ ἐφαίνοντο εἰς ἄκρον εὐδιάθετοι.

— Φιλτάτη, εἶπεν ἡ Κ. Ἰῶα εὐθύμως, αὐριον ἀναχωροῦμεν εἰς Vichy.

— Ναί, φιλτάτη μου κυρία Κορνηλία, προσέθηκεν ἡ Κ. Δυπαίν, αὐριον κατὰ τὴν τρίτην ὥραν ἀκριβῶς. Λάβε τὸν κόπον λειπὸν νὰ ἐτοιμασθῇς, διότι θὰ ἔλθῃς μαζί μας.

— Τὸ πιστεύω, ἀνέκραξεν ἡ Κ. Ἰῶα καὶ δύναιμαι τάχα νὰ περάσω ἄνευ τοιαύτης φίλης! Πρὸ πάντων ἔσο ἀκριβῆς. Ἡ ταχυδρομικὴ ἄμαξα θὰ ἦναι ἐτοιμὴ εἰς τὰς δύο καὶ τρία τέταρτα.

Ἡ Κορνηλία δὲν ἠδύνατο νὰ ἐννοήσῃ τὴν τοιαύτην φιλίαν. Αἱ κολακείαι πρὸ πάντων τῆς μαθητρίας τῆς τῇ ἔφερον μυρίας ὑποψίας. Ὅποιόν τι συμβᾶν ἔκτακτον παρέρχεται τὴν Κ. Ἰῶαν νὰ τὴν ἀποκαλέσῃ φίλην τῆς;

— Ὁ Κ. Δυπαίν μὴπως ἀσθενεῖ; ἠρώτησε.

— Ἐξ ἐναντίας, ἔσπευσε ν' ἀποκριθῇ ἡ Κ. Δυπαίν ὁ σύζυγός μου, ἡ κόρη μου καὶ ἐγώ, χαίρομεν ἄκραν ὑγείαν. Ἀλλ' αἰτία πλέον εὐάρεστος προσκαλεῖ τὴν αἰφνιδίαν ταύτην ἀναχώρησιν, ἥτις ἀτομικῶς μὲ στενοχωρεῖ καὶ ἀντίκειται εἰς τοὺς σκοπούς μου. Ἀλλ' ἡ μήτηρ δὲν πρέπει νὰ ἐμπορεύεται τὴν εὐτυχίαν τῆς θυγατρὸς τῆς.

— Θὰ ἐνταμώσωμεν ἐκεῖ τινα, ἐπιθύρῃσεν ἡ Κ. Ἰῶα.

— Ὅστις δύναται ἀξιόλογα νὰ γίνῃ γαμβρὸς, προσέθετο σιγὰ ἡ Κ. Δυπαίν.

Ἡ Κ. Ἰῶα ἠθέλησε νὰ ἐρυθρίασῃ, ἀλλὰ δὲν τὸ κατώρθωσε καὶ ἐρρίφθη εἰς τὸν τράχηλον τῆς παιδαγωγοῦ.

— Καὶ μάλιστα ἔχομεν τὰς ἐλπίδας μας κυρίως ἐπὶ σέ, πολῦτιμος κυρία Κορνηλία, εἶπεν ἡ Κ. Δυπαίν.

Ἡ ἐπικλήσις *φίλη* καὶ τὸ φίλημα ἐξήγουν τέλος τὰ πάντα. Εἶχον ἀνάγκην τῆς παιδαγωγοῦ, καὶ παρ' αὐτῆς περιέμενον ἐκδούλευσιν σπουδαίαν βεβαίως.

— Καὶ εἰς τί τάχα δύναμαι νὰ σᾶς ἦμαι ὡφέλιμος; εἶπεν.

— Ἡ φιλία σου μᾶς εἶναι γνωστὴ, ἐξηκολούθησε λέγουσα ἡ Κ. Δυπαίν, καὶ ἡ ἐπὶ τοῦ πνεύματος τοῦ Κ. κόμητος τοῦ Μωγρὰν ἐπιρροή σου ὅχι ὀλιγώτερον. Μὲ ὀλίγην ἐπιτηδεύοις, εὐκόλως θὰ κατορθώσῃς νὰ τὸν παρακινήσῃς εἰς ἀπόφασιν ἥτις θὰ συμπληρώσῃ ὅλας μου τὰς εὐχάς.

— Αὐτὸ τὸ ὅποιον μὲ ζητεῖς, κυρία μου...

— Ἡ εὐγνωμοσύνη μας δὲν θέλει σοὶ εἶσθαι ἄκαρπος, παρετήρησεν ἡ Κ. Δυπαίν μὲ τόνον φωνῆς μεταλλικόν, οὕτως εἶπεν.

— Αὐτὸ τὸ ὅποιον μὲ ζητεῖς εἶναι ἀδύνατον, ἐτραύλισεν ἡ Κορνηλία.

Ἐνταῦθα ὁ Κ. Δυπαίν εἰσῆλθε.

— Ἀκούεις, Δυπαίν, ἀνέκραξεν ἡ μήτηρ ἀπεγνωσμένη καὶ στραφεῖσα πρὸς τὸν σύζυγόν τῆς Ἀρνεῖται. Δὲν θέλει νὰ γίνῃς πενθερὸς κόμητος,

— Ἀρνεῖται! ἐκραύχασεν ὁ ἐκατόμυριοδχος παροξυνθείς. Δὲν θὰ τολμήσῃ.

— Μάλιστα! πάτερ μου, τολμᾷ.

— Ἀχαριστία! ἐπανελάβεν ἡ Κυρία Δυπαίν.

— Ὡς ἀγνωμοσύνη! εἶπεν ἀποφθεγματικῶς ὁ Κ. Δυπαίν.

— Εἶναι τρομερὸν τοῦτο, ἐπαναστατικόν! ἐκραύχασεν ἡ Κ. Ἰῶα, φέρουσα τὸ λευκὸν ρινόμακτρον εἰς τοὺς στεγνοὺς ὀφθαλμούς τῆς.

Ὅτε δὲ ἡ καταιγὶς κατηνύσθη ὀλίγον, ἡ Κορνηλία ἔλαβε τὴν ἐπιστολήν, ἣν εἶχε γράψῃ.

— Ἡ ἄρνησίς μου σᾶς εκπλήττει, εἶπεν ἀταράχως, ἐκ τῶν λέξεων τούτων τὰς ὁποίας ἀπαυθύνει εἰς τὸν Κ. κόμητα τοῦ Μωγρὰν, θὰ γνωρίσετε τὸν λόγον τῆς ἀρνήσεώς μου.

Ἡ ὀργὴ στιγμιαίως διεδέχθη τὴν περιέργειαν.

— Καθίσατε, ἐξηκολούθησεν. Ὁ Κ. Δυπαίν, ἡ κυρία του καὶ ἡ θυγάτηρ μηχανικῶς πῶς ὑπῆκουσαν.

Προσέξατε ἐπὶ ὀλίγας τινὰς στιγμάς. Ἐκλινον αὐτοὶ τὴν κεφαλὴν καὶ ἡ Κορνηλία ἀνέγνω.

« Κύριε κόμη,

» Ὑπάρχουν αἰσθήματα τοσοῦτον βαθέως ἐρρί-
» ζωμένα, ὥστε ἀδύνατον νὰ τὰ ἐκφράσῃ τις. Τοι-
» αῦτα εἶναι τὰ ἰδικὰ μου. Μὲ καθιστᾷς, μ' εἶ-
» πεν ὁ Κ. Παβόζος, καθολικὴν σου κληρονόμον
» καὶ εἰς τοιοῦτον βαθμὸν ἐφθασεν ἡ γενναιοψυχία
» καὶ ἡ αὐταπάρνησίς σου, ὥστε ἀπαγορεύεις νὰ
» συνδέσω τὴν ὑπαρξίν μου μετὰ τῆς ἐδικῆς σου.
» θέλεις νὰ μοὶ δώσῃς ἀποδείξεις ὑστερογενεῖς ρι-
» λίας καὶ ὑπολήψεως, αἱ ὁποῖαι μὲ καθιστῶσι ὑπε-
» ρήφανον, καὶ μὲ ταπεινώνουν.

» Ἀλλὰ δὲν ἔχω, κύριε κόμη, καὶ νὺν δικαίωμα,
» καὶ νὺν τίτλον εἰς τὴν γενναιοφροσύνην σου. Ἄν
» παρεδεχόμην τὴν θέλησίν σου, θὰ ἐπραττον εἶ-
» δός τι διαρπαγῆς. Ἐν πάσῃ περιπτώσει ὅμως,
» ὅ,τι ἀπαγορεύεται εἰς τὴν Κορνηλίαν, τοῦτο δύ-
» ναται νὰ πράξῃ ἡ Κ. Μωγρὰν. Ἄν ἔχῃς στα-
» θερὸν σκοπὸν νὰ γίνω κληρονόμος σου, λάβε με
» πρῶτον σύντροφόν σου. Ἡ προσφορά τῆς χειρὸς
» μου φαίνεται μοι τὸ ἀναγκαῖον προοίμιον τοῦ
» δώρου τῆς περιουσίας σου. Οὐδὲ θέλω δεχθῇ τοῦ-
» το, ἂν δὲν δεχθῇς τὸν ὅρον.

Κορνηλία »

Ἡ ἀνάγνωσις κατετάραξε προφανῶς τοὺς ἀκροα-
τὰς τῆς παιδαγωγοῦ. Εἰς τὰ ὅμματα τοῦ πρώην
ἐμπόρου αὕτη μετεμορφώθη αἰφνίς· οὐδ' ἦν πλέον
ἡ δειλὴ ὀρφανή, ἡ ἄνευ προστασίας, ἄνευ περιου-
σίας, τὴν ὁποίαν ἠδύνατο νὰ μεταχειρισθῇ κατὰ
τὸ δοκοῦν αὐτῇ.

Ἐφ' ἑκταῖς ἡδὴ βλέπων παράσημα κομή-
σης καὶ τὸ μέτωπον τῆς Κορνηλίας· τῷ ἐφαίνετο
περιστεφόμενον ὑπὸ στέμματος φωτεινοῦ.

Ἐφέλτεν ἀγοραίας τινὰς λέξεις καὶ ἀδεξίως ἀ-
πεσάρθη, ἀκολουθούμενος ὑπὸ τῆς γυναικὸς καὶ
τῆς θυγατρὸς του, ὧν τὰ χεῖλη διεστέλλοντο ὑ-

πὸ μειδιάμματος ἂν καὶ διεγράφετο ἐπ' αὐτῶν ἡ ἀποτυχία, ἡ ἀγανάκτησις καὶ ὁ φθόνος.

Ε. Μετὰ ἐν ἔτος.

Ἐν ἔτος μετὰ ταῦτα, ὁ κόμης καὶ ἡ κόμησσα Μωγρὰν διέδχινον περὶ δέιλῃν, ὑπὸ τοῦ Κ. Παβόζου συνοδευόμενοι, θάυμασίον τι ὑποστατικὸν ὅπερ ἐκέκμητο λευγὰς τινὰς μακρὰν τῶν Παρισίων.

Οἱ τρεῖς δὲ οὗτοι περιεπάτουν βραδέως συνομιλοῦντες ἢ τερπόμενοι ἐν τῇ γραφικῇ δύσει τοῦ ἡλίου, ἥτις ἐχρύσωνε τὰ χλωρά τῶν δένδρων φυλλώματα. Ἡ κόμησσα, εἰς τὴν ὁποίαν ὁ Θεὸς εἶχε χάρισαι θρέφους δροσερὸν καὶ εὐτραφές, ἐστηρίζετο ἐπὶ τοῦ βραχίονος τοῦ συζύγου της, καὶ παρεδίδετο ὁλόκληρος εἰς τὴν χαρμόσυνον ταύτην θέαν τῆς φύσεως. Ἡ φυσιογνωμία της ἦτο φαιδρά.

— Ωραία ἡ τριαύτη ζωὴ, ἐψιθύρισε μετ' ἐκφράσεως ἀπάτου χαρὰς.

Ὁ κόμης τὴν εὐχαρίστησε διὰ νεύματος.

— Γνωρίζεις, κυρία, εἶπεν ὁ πονηρὸς ἱατρός, ὅστις ἐβάδιζε πλησίον αὐτῆς, ὅτι ἐντὸς ὀλίγου τὸ ὄνομα τοῦ Δυπαῖν θὰ κατασταθῇ ἔνδοξον;

— Τῇ ἀληθείᾳ, ἱατρέ;

— Ὁ Κ. Μάξιμος διακρίνεται ἐν Ἀλγερίᾳ.

— Τοῦτο δὲν μ' ἐκπλήττει, παρετήρησεν ὁ Κ. Μωγρὰν.

— Μὲ πεντήκοντα ἱππεῖς, ἐπανέλαβεν ὁ Κ. Παβόζος, ἔτρεψεν εἰς φυγὴν πολλὰς ἑκατοστυίας Ἀράβων. Τούτου ἕνεκα τῷ ἀπένειμαν παράσημον.

— Ἄ! τὸσον καλλίτερα, ἀνέκραξεν ἡ Κ. Μωγρὰν μὲ προφανῇ εὐχαρίστησιν.

— Εἶναι ἀξιόλογος νέος, εἶπεν ὁ κόμης.

— Τὴν σταυροφορίαν ἀνείγγελλε, σήμερον τὸ πρωτὶ, ὁ μνηνῶρ, ἐξηκολούθησεν ὁ Κ. Παβόζος. Ὑπολοχαγὸς τοῦ ἱππικοῦ καὶ ἱππότης τῆς Λεγεῶνος τῆς Τιμῆς χωρὶς νὰ ᾔῃ ἀκόμη εἰκοσαστής! Εἶνε ὡραῖον πραγματὶ!

— Ἐλπίζω ὅτι μετ' ὀλίγον θὰ γίνῃ λοχαγός, ἀπεκρίθη ὁ Κ. Μωγρὰν.

— Λοχαγὸς ἢ νεκρὸς, παρετήρησεν ὁ Κ. Παβόζος.

— ἱατρέ, ἀνέκραξεν ἡ Κ. Μωγρὰν, δὲν πιστεύω πλέον τὰς προρρήσεις σου. Οἱ ἄνθρωποι τοὺς ὁποίους φονεύεις, εἶναι πολλὰ καλὰ. Ὅποιον τρόπον δὲν μ' ἐπροξένησες! προσέθηκε γελῶσα. Ὁ σύζυγός μου κ' ἐγώ, ὑπήρξαμεν θύματά σου, καὶ ὁμῶς αἰσθανόμεθα πρὸς σὲ ἀτελεύτητον εὐγνωμοσύνην.

— Βέβαιον εἶναι, ἐπανέλαβεν ὁ Κ. Μωγρὰν ὅτι ἐθεώρησα ἑμαυτὸν ὡς νεκρόν. Καὶ ἄλλοι εὐφρόντεροι ἤθελον ἀπατηθῇ. Ὅποιοι ἐλεύθριοι τρόποι, κινήσεις, φυσιογνωμία, στεναγμοί, τίποτε δὲν ἔλειπε. Ἀγαπητέ μου κύριε Παβόζε, εἶσαι ὅχι μόνον μέγας ἱατρός, ἀλλὰ καὶ μέγας δραματικὸς.

— Ἐρωτῶ ἑμαυτὸν ἤδη, κύριε κόμης, πῶς ἐτόλμησα τοιαύτην δοκιμασίαν.

— Μὰς ὑπώπτευσες, ἱατρέ, εἶπεν ἡ Κ. Μωγρὰν ὑπομειδίως καὶ τοῦτο εἶναι θέλημα δυσάρεστον διὰ σέ.

— Τί τὰ θέλεις, κυρία μου; ἡμεῖς οἱ ἱατροὶ εἴμεθα ἄνθρωποι σκεπτικοί, δύσπιστοι· ἔχωμεν ἀνάγκη νὰ ἰδῶμεν καὶ νὰ ψεύσωμεν ὅπως πιστεύσωμεν. Μ' ὅλας τὰς χάριτας τὰς ὁποίας χρεωστῶ καὶ εἰς τὸν Κ. Μωγρὰν καὶ εἰς σέ, κυρία μου, ἀμφίβαλλον ἔτι. Ἐνώσις τόσον ἀσυμβίβαστος ἀπῆτει ἀρετὰς ἐκτάκτους, καὶ τὴν ὁποίαν φοβούμενος μὴ τραπῇ εἰς δράμα, ἐπαιζα ὡς κωμωδίζαν.

(Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ.)

Η. Γ.

ΤΟ ΟΝΕΙΡΟΝ

Συνέχεια καὶ τέλος, ὄρα φυλ. 18.

Μικρὰ δικαιοσύ η. — Ἐπίσημοι ἐορταί.

Ἡμέρας τινὰς μετέπειτα, τὸ πλῆθος ἄφησε τὰς ὄχθας τοῦ Ἀὐγὰ κατέσπευσε νὰ στρατοπεδευθῇ παρὰ τὰς ὄχθας τοῦ Κούμα· εἰς ὀλίγον χρόνον, τὰς σκιὰς ἀπάσας διέλυσαν καὶ ἐφόρτωσαν ἐπὶ τῶν καμῆλων. Τὴν δὲ τρίτην ἡμέραν μετὰ τὴν ἀναχώρησιν, τὰς ἔστησαν εἰς χλοερὰν καὶ πρασίνην πεδιάδα.

Ὁ νόμος τῆς δικαιοσύνης εἶναι ὁ πρίγκιψ αὐτὸς μετὰ τῶν σαργάτων του. Κατὰ τὴν εἰς τοὺς λαοὺς τούτους διαμονὴν τῶν, ὁ πρίγκιψ καὶ οἱ σύντροφοί του εὗρον εὐκαιρίαν νὰ παρευρεθῶσιν εἰς ἐπίσημον συνεδρίαν, προεδρεύοντος τοῦ vice-mhān εἰς τὴν καλύβην τῆς δικαιοσύνης.

Ὅτε δ' ὁ πρίγκιψ ἐνεθρονίσθη εἰς ταύτην, οἱ σαργάται, οἵτινες εἰσῆρχοντο, τὸν ἐπλησίωσαν ἀλληλοδιαδόχως, ἔκαμψαν τὸ δεξιὸν γόνυ κλίνοντες, πρὸς τὰ ἔμπρὸς τὰ σώματά των καὶ ἔψαυσαν μετὰ τὴν δεξιὰν χεῖρα τὸν ἀριστερόν βραχίονα τοῦ πρίγκιπος, τοῦτο δὲ παρ' αὐτοῖς δηλοῖ σέβας καὶ χαιρετισμόν· ὁ πρίγκιψ ἤγγιζεν ὡσαύτως τὴν χεῖρα τοῦ σαργάτου, ὅστις ἀπεμακρύνετο μετὰ τοῦτο ὀπισθοδρομῶν καὶ ἐκάθητο.

Οἱ πρίγκιπες τῶν Καλμούκων καὶ Μογγόλων ἔχουν ἐξ ἀμνημονεύτων χρόνων τὸ ἰδιότερον τοῦτο συμβούλιον, τὸ ὁποῖον ὀνομάζουσι Σάργα, (ἐκ τοῦ Σάρ, ὅπερ σημαίνει διοίκησιν), ὅπερ ἐν τοῦτοις δὲν δύναται νὰ ἐναντιωθῇ εἰς τὴν ἰσχύοντων, διότι ὁ πρόεδρος τοῦ συμβουλίου ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ προσλαμβάνῃ τὰ μέλη κατὰ θέλησιν. Τὰ καθήκοντα τῶν σαργάτων, τῶν μελῶν δηλ. τοῦ συμβουλίου, εἶναι ἡ ἐνσχόλησις, ὡς σήμερον, περὶ τῶν ὑποθέσεων τοῦ λαοῦ, μετὰ τοῦ προέδρου. Ἡ Σάργα σύγκειται ἀπὸ ὀκτὼ μέλη. Κατὰ τὸ ἔτος 1761, ὅτε ὁ Οὐβαςχας ὠνόμασε διάδοχόν του τὸν Δονδούκ Δάχι, ὁ διοικητὴς Ῥώσσοις ἔκρινε καλὸν νὰ παρεβάλλῃ ἐμπόδια εἰς τὴν ἰσχύον τοῦ πρίγκιπος τούτου, κανονίζων, ὅτι οἱ Σαργάται θὰ ᾔῃαι προκεκολλημένοι εἰς τὸ συμβούλιον τῶν ὀ-